

<https://www.tni.org/en/article/ukrainian-agriculture-in-wartime?translation=uk>.

3. Антощенкова В.В. Складові та напрямки управління продовольчою безпекою. «Аграрні інновації» № 18, 2023. С. 212-219.

ОБОРОТНІ ЗАСОБИ ПІДПРИЄМСТВА: ЇХ СТАН ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ

Дерев'янюк О. М., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Т.О. Бабан**

Державний біотехнологічний університет

Розумне та ефективне використання окремих складових оборотних засобів підприємства має велике економічне значення, що обумовлено постійним зростанням абсолютного споживання сировини, матеріалів і енергії в різних галузях економіки. Збільшення продуктивності, яке випливає з раціональної економії матеріальних ресурсів, дозволяє виробляти більше продукції за ті ж самі обсяги витрат, сприяючи оптимізації виробничих процесів та загальної ефективності на рівні кожного підприємства [2].

Процес виготовлення продукції або надання послуг включає в себе взаємодію людської праці та різних засобів виробництва, які можна класифікувати як виробничі засоби, поділені на основні та оборотні. Оборотні засоби представляють собою елементи, які повністю витрачаються протягом кожного виробничого циклу, змінюють або втрачають свою форму та переносять свою вартість на виготовлену продукцію чи надані послуги.

Оборотні засоби є авансованою в грошовій формі вартістю для утворення і використання оборотних виробничих фондів і фондів обігу в мінімально необхідних розмірах, що забезпечують безперервність процесу виробництва і своєчасність здійснення розрахунків. Це визначення враховує як вартісний, так і натуральний аспекти, а також підкреслює повне споживання та відновлення оборотних засобів на необхідному рівні для безперервного циклу виробництва та обігу [3].

Значні обсяги оборотних засобів, які вкладаються у виробництво різних сфер національної економіки, впливають на поглиблення технологічного поділу праці, розвиток міжгалузевих та міжгосподарських зв'язків і формують основу для розширення суспільної праці. Це визначає глибину та масштаби виробництва, а оборотні засоби, у цьому контексті, виступають як матеріально-

речовий фактор, що сприяє оптимізації суспільних відносин між суб'єктами господарювання в економіці [1].

У кризових умовах вітчизняної економіки, завданням економічної науки стає більш глибоке дослідження функціонування оборотних засобів, що надає можливість раціонального та ефективного управління виробничим процесом. Розвиток ринкових відносин визначає нові умови для організації оборотних засобів, і кризові явища в економіці вимагають від підприємств зміни стратегії використання оборотних засобів та дослідження проблеми їх ефективного застосування.

Оборотні засоби поділяються на оборотні виробничі фонди та фонди обігу. Оборотні виробничі фонди гарантують безперервний процес виробництва та включають в себе виробничі запаси (сировина, матеріали, інструменти, запасні частини, тощо). Ці фонди також включають витрати на незавершене виробництво та витрати майбутніх періодів. Незавершене виробництво представляє собою частину оборотних фондів (предметів праці), що вже спожита, але готова продукція ще не одержана, тобто ці оборотні фонди знаходяться на стадії виробництва.

Фонди обігу відіграють ключову роль у процесах виробництва та реалізації продукції, що є невід'ємним елементом для забезпечення взаємодії між виробництвом та обігом. До їх складу входять готова продукція, відвантажені товари, виконані роботи та послуги, грошові кошти в касі підприємства та на його рахунках, а також кошти, що перебувають у формі дебіторської заборгованості.

У ринкових умовах господарювання оборотні засоби стають одним із найсуттєвіших компонентів відтворювального процесу. Вони визначають ефективність використання всіх засобів, задіяних на підприємстві, у сферах виробництва та обігу.

Під ефективністю використання оборотних засобів в умовах ринкової економіки розуміється такий їх обсяг і структура, які забезпечують максимальний розмір отриманого прибутку в перспективі. Важливо враховувати, що оборотні засоби перебувають у постійному русі, перетворюючись з грошової форми в товарну та навпаки.

Оцінка ефективності використання оборотних засобів базується на ряді показників, таких як коефіцієнт оборотності, період обороту оборотних засобів, кількість оборотів, коефіцієнт завантаженості та рентабельність. Такі показники утворюють систему, яка визначає ефективне використання оборотних засобів у конкретному підприємстві.

Отже, оборотні засоби визначаються як важлива складова майна підприємства, і їх стан і ефективність використання є критичними для успішної економічної діяльності.

Інформаційні джерела

1. Бечко П.К., Деркач Т.А. Формування та ефективність використання оборотних засобів зернових складів: монографія. Умань: СПД Сочінський, 2012. 219 с.
2. Дробишева О.О. Роль оборотних засобів у виробничому процесі підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 2. С. 19–24.
3. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2001. 528 с.

РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Дяченко М.М., здоб. ступ. PhD

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **О.В. Машенко**

Класичний приватний університет

Економічний розвиток країни залежить від ефективної взаємодії всіх державного сектора економіки, великого бізнесу, середнього та малого підприємництва. Забезпечуючи соціально-економічну стабільність у суспільстві та нові робочі місця, малий бізнес є суттєво динамічним сегментом у сучасній економіці багатьох зарубіжних країн. Він також впливає на формування конкурентоспроможності різних векторів виробництва вітчизняної продукції, стає альтернативою найманій праці тощо.

Як важливий компонент ринкової економіки мале підприємництво через створення відповідних умов для реалізації свого потенціалу спрямовує діяльність на досягнення позитивних економічних і соціальних результатів та отримання максимального прибутку, подальшого розвитку економічного потенціалу підприємства.

Мале підприємництво – це атрибут, невід’ємна складова будь-якої господарської системи, без чого економіка й суспільство в цілому не можуть не тільки розвиватися, а й існувати. Розвиток малого бізнесу сприяє забезпеченню робочими місцями працездатного населення, здоровій конкуренції між частинами державного та